

CULTUS
HARMONICUS,
DEO OPT. MAX.
ANGELORUM REGINÆ,
VNIVERSIS COELITIBVS
Vario Concentuum apparatu exhibitus

P. ALBERICO MAZAK, ORDINEM CISTERC:
apud S. Crucem professo, & ibidem Chori Cantore.

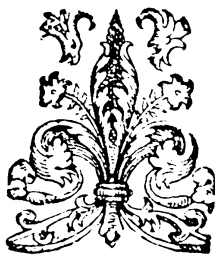
OPVS SECVNDVM,

*Quatuor Missas: & pro Offertorijs majora Motetta, quaternis,
quinis, senis, septenis, octonis, novenis, denis, undenis, aut etiã duodenis
Vocibus & Capella amœbais exprimenda: Parua etiam aliqua: &
ad majorem Nascentis & Resurgentis CHRISTI gloriam, Hymnos &
Cantilenas; & ad excitandam fovendamq; erga VIRGINEM MATREM
devotionem, quatuor Litanias Lauretanas, & aliquas Cantiones*

C O N T I N E N S.



ANNO SALUTIS



M. DC. L.

UNDECIMA VOX.

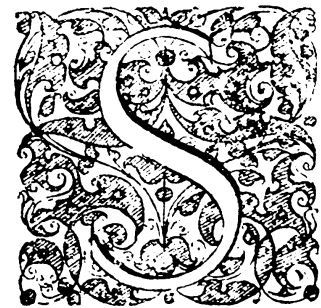
SVPERIORVM PERMISSV,

VIENNÆ AUSTRIÆ, Imprimebat Matthæus Cosmerovius,
Sac: Cæs: Maj: Typographus Aulicus.

REVERENDISSIMO,
ET AMPLISSIMO DOMINO,
DOMINO

BERNARDO,
SAC: ORD: CISTERCIENSIS,
CELEBERRIMI MONASTERII
MONTIS POMERII,
ABBATI DIGNISSIMO,
SAC: CÆSAREÆ MAIESTATIS
CONSILIARIO, &c.

Domino Domino Patrono colendissimo.



*S*Acra sunt quæ tango, & Tibi pango, REVERENDISS:
ET AMPLISSIME DOMINE: quòd Tu ex illis qui aures
animumq; habent tantum in Symphoniâ Virtutis. Nihil
auribus dabo: Vita Tuæ Conventus, ars & Canon est Musica
artis. Sanè, Voluptas quàm penetrans, recordari priorum
innorum, quibus in hoc ipso SANCTÆ CRUCIS gre-
mio, in Religiosi robur & modum adolevisti. Animosa virtus illa, morumq; comi-
tas & pondus, in quas non conspirabant suavitates? Ingenium illud ad solidam pieta-
tem doctrinamq; cereum, molle, ac melleum, quam non dicebat harmoniam? Melodiam
quam non animabat Vox illa Urbanitatis administra, officiorum interpres, benevolen-
tiæ conciliatrix? Modestiae ac facilitati facta indoles, pectoribus quem non saporem,
argutiasq; propinabat? Ut titillet aurium conchylia, Vocem illidit Musica, implicat,
explicat, attollit, deprimit, suspendit, variat, producit, atq; dispensat per tonos, modum,
ac moram. Tu quoq; ut delictum Cœli superis deproperares, jam cogere & delumbare
affectus, ijsq; mori; nunc ad divina extimulare pectus & erigere; modò sensus affligere
atq; frangere; inde voluntatem concidere; moxq; eam Dictatori summo delegare; Te de-
mum in regula sinum effundere, & in DEUM subducere nunquam non assiduus dele-
ctabar. Munere Altus, Tenorem Cromate pulcherrimo referebas, imò & imum,
occupabas, Bassumq; nobis precinebas; Altissimus tantum, & Aquila in Solis aeterni
contemplatione, rerumq; humanarum contemptione. Huc nimirum evocaveras ingenium,
ut Professioni Tuæ convenientem modularè Cantum. Enimverò, neq; Carica est cantio,
quòd & religionis & doctrinae succum simul duxeris; quòd maturò ad Philosophiæ palmas
proruperis; quòdq; Scientiarum Princeps Theosophia apud Austrias Viennensium Athenas,

*in publico Honoris Theatro verticem Tuū gemmante Baccis Laureā coronaverit, mox
 & alterā, nī supplices Infula Te sibi vendicassent redimitura. Virtutē quippē in pectus
 semel demissum oppidō sequitur honoris agmen. Sapientiæ ergō Mythagogus, factusq; ad
 imperandū, in Præsulem usq; SS. TRINITATIS Cœnobij Neostadiensem illicō excrevistī.
 Et quod mirari subit, coturno mitrāq; altior, Tibi semper equalis, melos divinæ conso-
 nū Voluntati depromere non intermisisti. Adeō Vox pietatis sub primam institutionem
 ad animum allapsa tenet, deliciatq;. At Musicam dum Antistitem agis, quā raram
 exprimis? Genius est facultatis; principio gravem minimeq; vacillantem glomerat
 & metitar gradum, nec sese in incessu circumspicit ritu sibi plaudentium, quin omnem
 planē speciem negligit, contemptumq; gloriæ proludit. Ita Teipsum REVERENDISSI-
 ME DOMINE attemperasti, ut Præsulis nomen, ad quod Symmetriā vitæ aurigabaris,
 indipisci nolles, nisi id cum virtute, quā veteres nec nomine dignati, pacisceris
 prius. Tantū abest, ut noxius dignitatis vapor Tuo in pectore, quod sæpē solet, extin-
 xerit virtutis sensum, ut ne afflaverit quidem. Nam eō usq; creveras, quo manum
 ambitio non porrigit. Est tamen Cœli vera Philosophia, qui se humiliat, exaltabitur.
 Et huc Te vocavit virtus Tua, nec sinuit consistere, quando scilicet illi sine fūco sine per-
 sonā suavitatem morum suspexerunt, susceperuntq; Pomerij Montis sacri Incolæ, toto
 suffragiorum conatu se ac sua Tibi permittendo. Neq; mirum, & ad latera pietatis du-
 plicem stare Infulam, & gloriā in Te surgere, qui nominibus, officijs, & vocibus si vè
 laudantium si vè adulantium non elevaris. Atqui, ut imaginem sequar; in hac nostrā
 facultate Cantūs, incidit Vox plerumq; in artem, artificij fugā: ac ubi sensim inca-
 luerit, quosdam quasi cincinnulos concinnat; utq; promat argutiolas modulerum, &
 belle cadentes ad numerum charites spiritum librat veluti pennis, atq; in subimē
 promittit: mox aut ad ima devolvit, aut retrorsum à medio cursu reprehendit, pror-
 sum rursus impellit, sistit, revocat, circumagit, veluti turbinem ac versat, ut non
 ore, sed torno vibratum rotundatumq; credideris. Mentiar Cantor, nī in regundis
 Tuorum animis illam ipsam Musicæ indolem effigias. Princeps enim Tua cura est, ut
 frigora sua Ascetæ damnent, & charitatis dissilientibus scintillis succendantur; Ter-
 pandris (ut ita dicam) cœlestibusq; Tyrteis ac Phthongis, ad quandā quasi harmoniam
 sese componant, & ad divina applicent. Et sanè disciplinam, quā Cassinas Archimus sur-
 gus noster personuit, Doricē concinnis, identidemq; buccinas & constituis, feros peborū
 motus demulcere & ad pacis usum reducere; obstinata præcordia emollire: ut quod
 virtutis est assumant; ad Regulæ ingenium dulci præceptorum sufflamine corda effin-
 gere, ars Tua est, quā melius animarum aliquis Phonascus haud fermè exercuit.
 Frango hīc chordam, ne pulchrum Vitæ Tuæ modulatum producendo, moderationem di-
 scriminasse videar. Ecclesiæ Iura quæ defendisti, adificia quæ instaurasti aut nova
 instituisti, atq; beneficia Tua in omnes haud intono: non enim illa in gloriā, at DEO
 soli & usibus humanis imputas, & fructum beneficij unum censēs, fecisse. Quā mo-
 destiam, atq; raras in Præsule dotes dum sentio, in animo magis quā stilo prædico: ijsq;
 impulsus, hanc meā Tibi dico Musam. Felix, si eā servio; quin dabis OPTIME PRÆSUL
 ut quæ Cœlitibus panxi encomia gloriæ Tuæ pretio auxerim. Vale; atq; Illi Te, suo ho-
 nori, Ordinis bono, & Patriæ usibus longūm servent.*

Reverendis: & Amplissimæ Dominat: Tuæ

Sacellanus humillimus

FR. ALBERICUS.

Sonata tacet. Septem Vocum cū rip. Voce & Instrumento. 1



Audate, folo, tacet. *pleno*

Auda te Dominū de cœlis laudate e um in excel-

forte
 fis laudate eum omnes omnes Angeli ejus lau date :/: :/:

forte *forte* *pian* *forte* *pian* *forte* *pian*
 omnes :/: :/:

Quia ipse. tacet.
 Laudate, ut suprà.

Septem Vocum cum rip. Voce & Instrumento.



pleno
 Aude amus omnes in Domino :/:

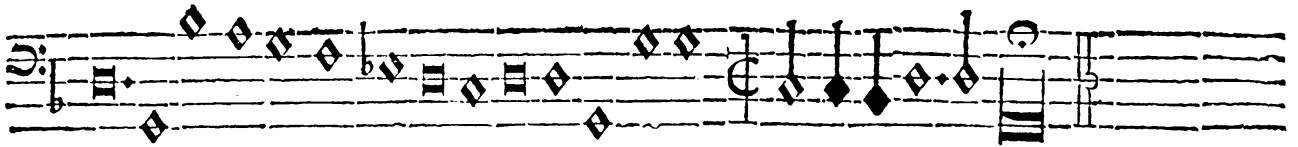
forte *pian*
 :/: diem festum :/: ce lebrantes'

forte
 diem festum ce lebrantes gaudeamus omnes in Domino

forte
 :/: sub honore Mariæ Virginis :/:

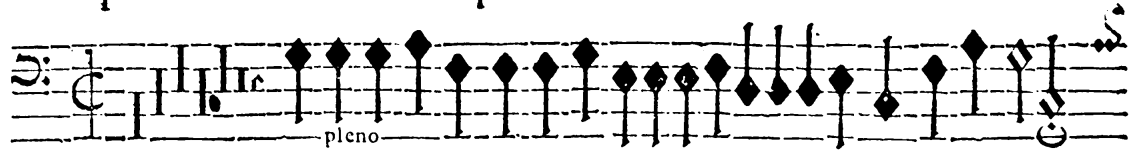
forte
 gaudeamus omnes in Domino. gau dent gau-

forte
 dent Angeli. Et collau dant :/: Filium Fi lum

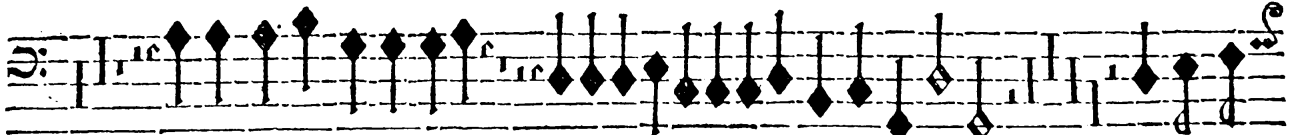


Dei gaudeamus omnes in Domino omnes omnes in Domino.

Septem Vocum cum rip. Voce & Instrumento.



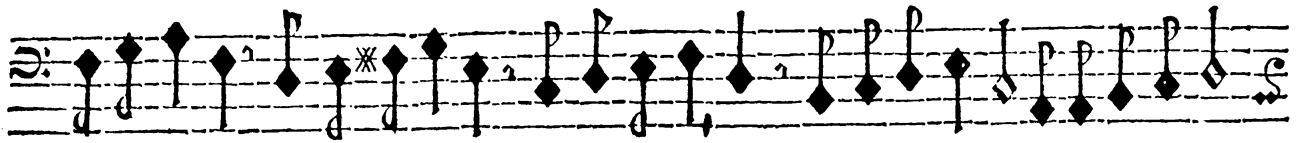
Ignare me laudare te :: Virgo sacra.



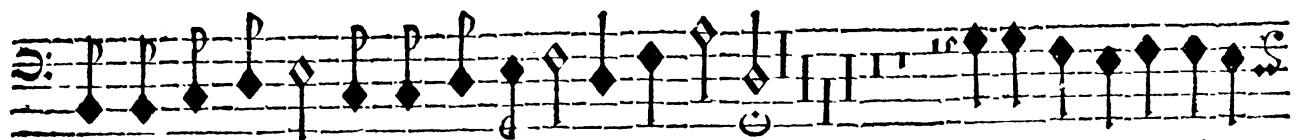
dignare me laudare te :: Virgo sacra Virgo post



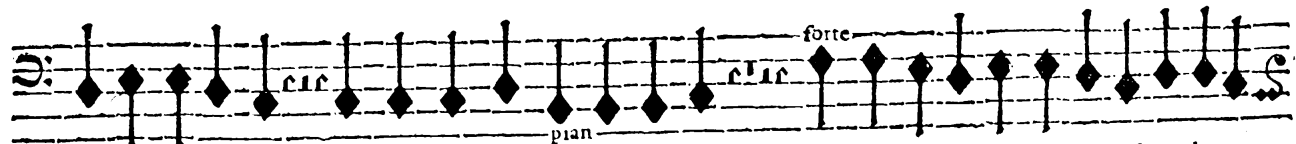
partum Virgo ante partum Virgo in partum Virgo post partum post partum Virgo



ante partum Virgo in partum Virgo post partum Virgo in partum Virgo ante par-



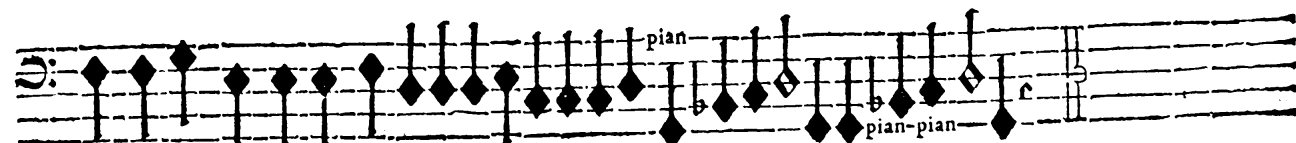
tum Virgo in partum Virgo post partum post partum Dignare me laudare



te dignare me dignare me laudare te dignare me laudare te laudare



te Virgo Virgo sacra Virgo ante partum Virgo in partum Virgo post partum di-



gnare me laudare te :: Virgo sacra ::

Septem Vocum cum rip. Voce & Instrumento.



Ancta Maria, tacet.
Sonata prima, tacet.

pleno-presto

Ancta Maria ora pro nobis sancta Maria o-

ra pro nobis ora pro nobis sancta Maria o ra pro nobis sancta Maria ora pro

Sonata secunda
tacet.

nobis ora pro nobis.

San cta Maria ora pro no-

bis ora pro nobis

://

Sancta Ma ria

://

San-

cta Maria ora pro nobis

://

Sancta Maria ora pro nobis

://

o ra pro nobis

://

o ra pro nobis.

Septem Vocum cum rip. Voce & Instrumento.



pleno

pian

E gina cœ

li læ tare

://

forte

pian

://

://

forte

pian

://

://

A L L E L. Alle lu ja :/: :/: :/: :/:

:/: Quia que meruisti por tare al le lu ja

pian alleluja quia que meruisti por tare Alleluja alleluja. Alleluja, ut supra. Resurrexit, tacet. Alleluia, ut supra.

Ora ora :/: :/: pro nobis Deum ora ora ora pro nobis De um. Septem Vocum cum rip. Voce & Instrumento.

A VE MARIS. Ave maris stella Dei mater

alma atq; semper Virgo Fœlix :/: :/: fœlix cœli porta fœlix fœlix :/:

Ave maris, ut supra. Ave maris, ut supra. fœlix cœli porta. VIRGO SINGULARIS. VITAM PRÆSTA. Septem Vocum cum rip. Voce & Instrumento.

MARIA. Intendētes tuæ laudi nos attēde nos exaudi nos à morte li bera. O MARIA. Iesu mitis ac benigne cujus nomen est insigne dulce salutiferum

quæ post Christū prima sedes inter Christi cohæredes Christo nos annumera. munus nobis da salu tis in de e tu constitutis ple nitudo munerum. *repete ab init.*

Septem Vocum cum rip. Voce & Instrumento.

Eni sancte Spiritus reple tuorum corda fidelium fi-

de li um ignem accende ;/: gentes in u ni tate

Allelu ja ;/: ;/: ;/: ;/: ;/: ;/:

Septem Vocum, cum rip. Voce & Instrumento.

A ni tas vanitatum & omni a va nitas &

omnia va nitas.

Quid prodest stulto? tacet. Vanitas cum pausis, ut supra.	Quid habet amplius, tacet. Vanitas cū pausis, ut supra.
--	--

Non est priorum. tacet. Vanitas cum pausis, ut supra.	Ecce ego Ecclesiastes. tacet. Vanitas cum pausis, ut supra.	Dixi ergo in corde meo, tacet. Vanitas cum pausis, ut supra.
--	--	---

Præter amare Deū timere Deū hoc est omnis homo & hoc nō est vani-

tas & hoc nō est non est vanitas.

6 Sonata tacet. Septem Vocum cum rip. Voce & Instrumento



IRGO. Glorio fil sima Maria Maria
 PATER. Gloriosissime Bernarde Bernarde vacuos

va cuos vacuos :/: va cuos ple-

nos ple nos hos annos à te glo-

rio fil sima
 rio fil sime precamur salute & virtute ple nos :/:

ple nos :/:

ple nos :/:

Dialog. de Glor. Assumpt. B. Mariæ. 8 Voc: Voce & Instrum.



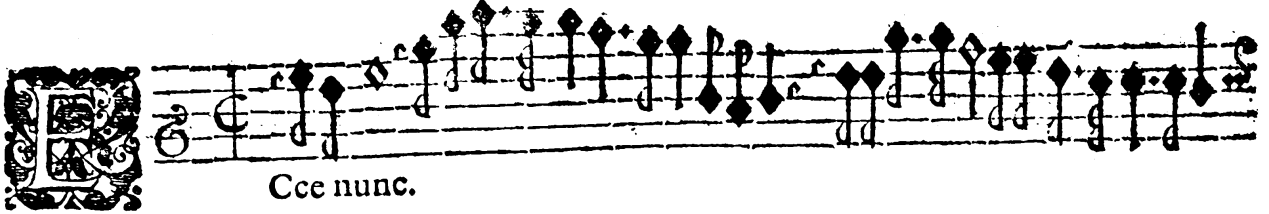
IRGO PRUDENT. AD FILIUM. REX REG. CHERUBIN.

O glori osa Domina excelsa super fydera qui te creavit providè la-

ctasti sacro u bere lactasti sacro u bere.

Sonata secunda, tacet.


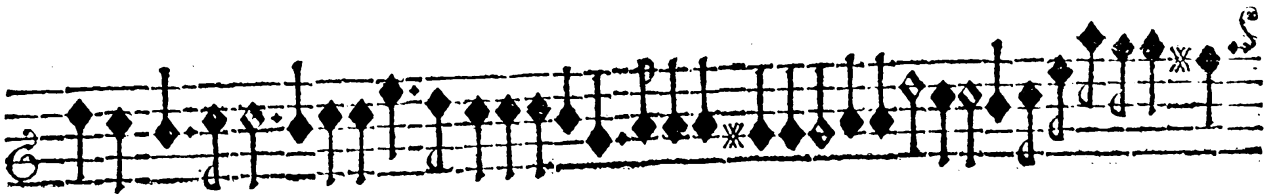
Vndecim Vocum. Violino secundo.



Cce nunc.



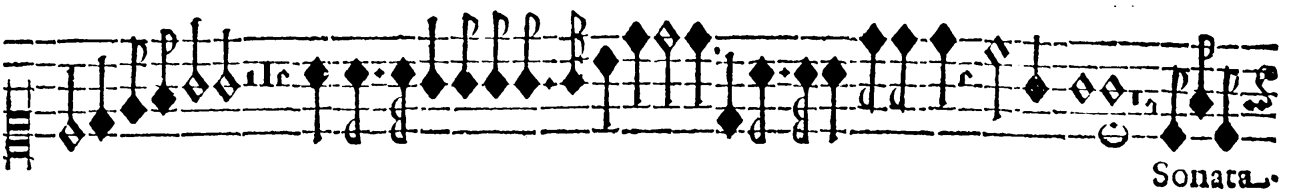
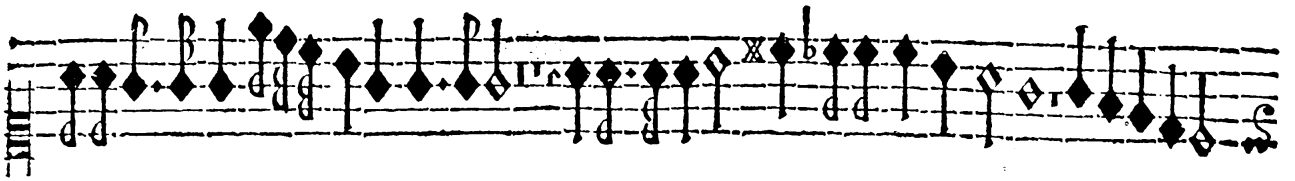
In noctibus.



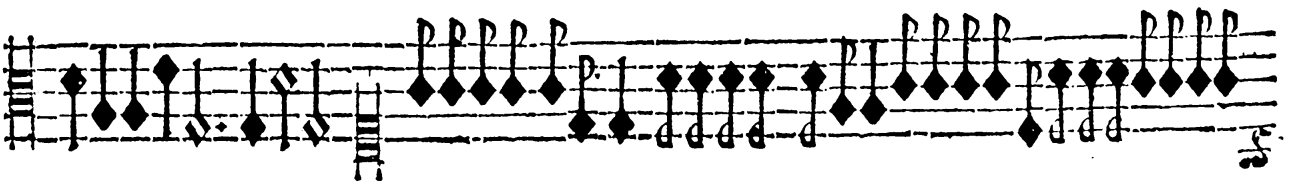
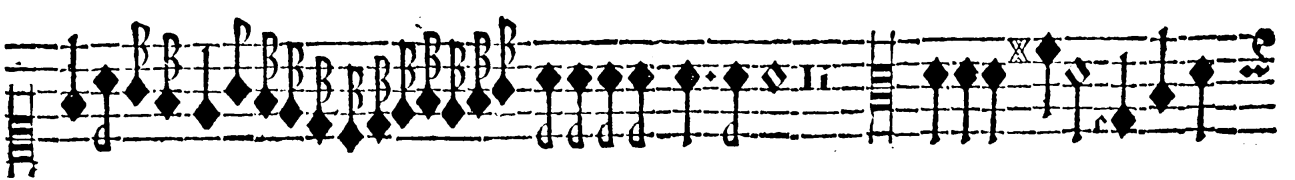
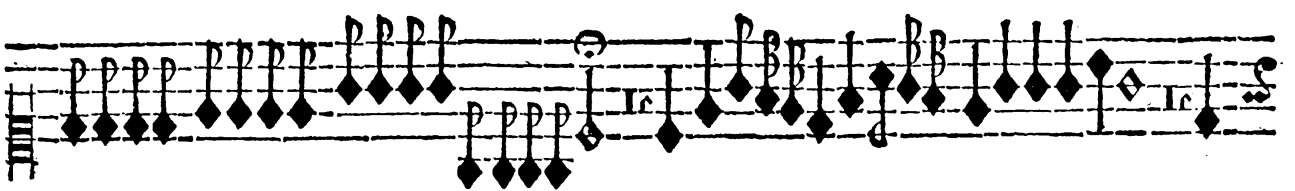
Duodecim Vocum: Viola da Braccio.



Xaltabo te.



Sonata.



Sonata.

Iereginatio Betlehemitica, 4 Vocum, cū rip. & 3 Instrum: ad placitū.

In Bnd geboren.
tacet.

Eja mea a nima Bethleem eamus virtute ma-
Heu q̄d jacet stabulo omniū Creator vagiens cu-

gna nima Puerum quæram⁹ Verbum ineffabile Angelis mira bile Cubans sinu
na bulo Mundi reparator Si Rex ubi purpura? Vel clientū munera V bi aula

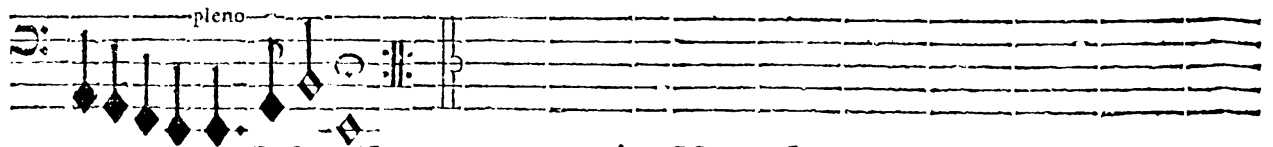
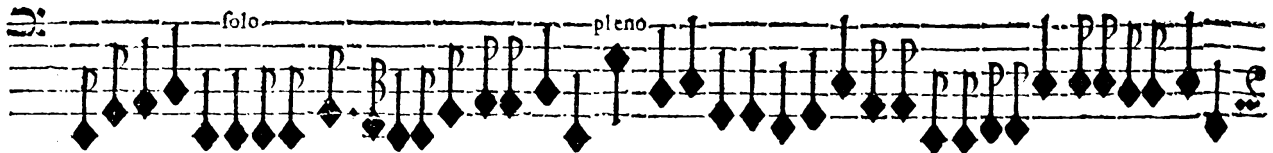
Sonata ad libitum
tacet.

Patris Objectū ama bile summè contemplabile datum fide matris⁹.
Regis Hic omnis penuria paupertatis cu ri a forma novæ le gis⁹.

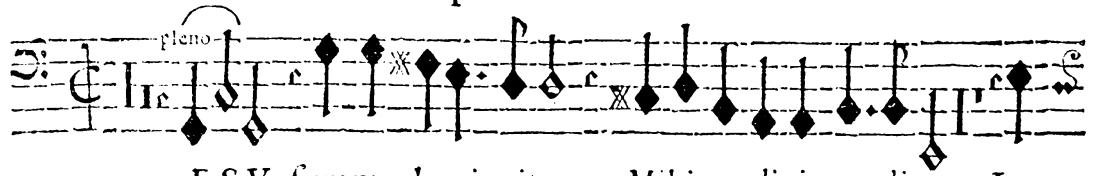
Ein kleines Kindelein. Undecim Vocum. Violon.

Onata.

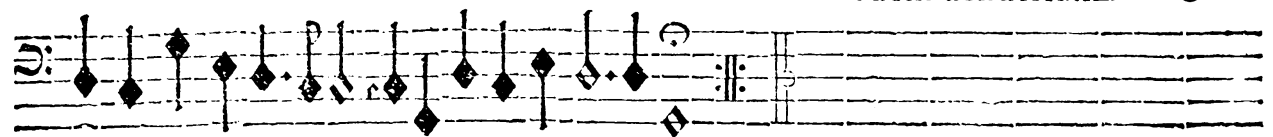
Ein kleines Kindelein.
JEsus.



Octo Vocum, cum rip. Voce & Instrumento.

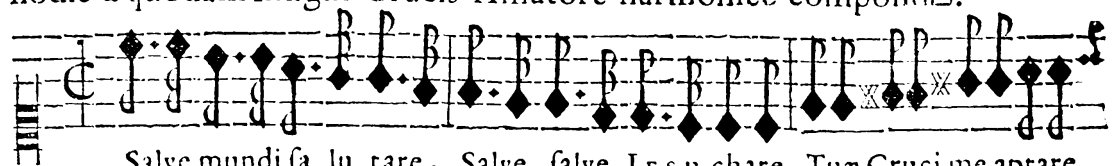


IESV summa benignitas Mihi cordis jucunditas In-
IESV sanctum incendium Et ardens desiderium, O



comprehensa bonitas tua me stringat charitas.
dulce refrigerium amare Dei Filium.

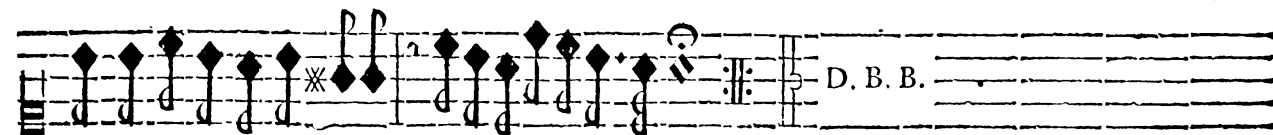
Pijissima ad Crucem Salutatio, olim à S. BERNARDO rhythmicè;
hodie à quodam Insigni Crucis Amatore harmonicè composita.



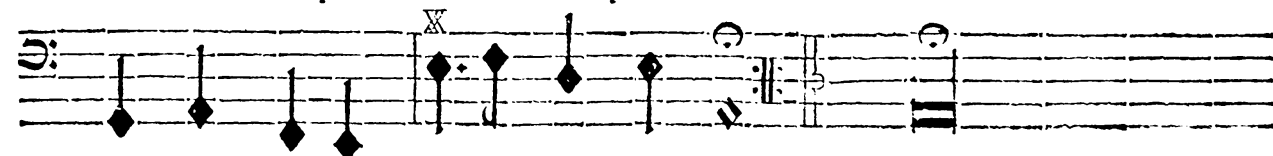
Salve mundi salutare, Salve salve Iesu chare, Tuæ Cruci me aptare,



2. Ac si præsens sis accedo, Imò te præsentè credo, O quã nudũ hic te cerno,
3. Clavos pedũ, plagas duras, Et tã graves impressuras, Circũplector cũ affectu,
4. Grates tantæ charitati, Nos agamus vulnerati, O amator peccatorum,
5. Quidquid est in me cõfractũ, Dissipatum aut distractũ, Dulcis Iesu totũ sana,
6. Te in tua Cruce quæro, Prout queo corde mero, Me sanabis hic ut spero,
7. Plagas tuas rubicundas, Et fixuras tã profundas, Cordi meo fac inscribi,
8. Dulcis Iesu piè Deus, Ad te clamo licet reus, Præbe mihi te benignũ.



Vellem verè tu scis quare, Da mihi tui copiam.



2. Ecce tibi me prosterno, Sis facilis ad veniam.
3. Tuo pavens in aspectu, Tuorum memor vulnere.
4. Reparator confractorum, O dulcis pater pauperum.
5. Tu restaura tu complana, Tam pio medica mihi.
6. Sana me & salvus ero, In tuo lavans sanguine.
7. Vt configar totus tibi, Te modis amans omnibus.
8. Ne repellas me indignum, De tuis sanctis pedibus.

F I N I S.



I N D E X.

SEPTEM VOCUM, cum 4 rip.

Audate Dominum de cœlis. 1
 Gaudeamus omnes. 1
 Dignare me laudare. 2
 Sancta Maria ora. 3

Regina cœli. 3

Aue maris stella. 4

O Maria stella. 4

Veni sancte Spiritus. 5

Vanitas Vanitatum. 5

Virgo gloriosissima. 6

OCTO VOCUM.

Virgo prudentissima. 6

UNDECIM VOCUM.

Ecce nunc benedicite. 7

DUODECIM VOCUM.

Exaltabote. (*N. in 7 parte sunt duæ Voces.*) 8

CANTILENÆ

DE NATIVITATE CHRISTI DOMINI.

Peregrinatio Betlehemitica. 4 Voc. 4 rip
 3 Instrument: ad placitum. 9

Ein kleines Kindelein. 5 Voc: 2 Clarin:
 4 Viola. 9

DE SANCTISSIMO NOMINE I E S U.

Iesu summa benignitas. 5 Voc: 3 Viola
 3 rip. 10

*N.B. In hoc Opere Principales Voces quæri debent in primis partibus,
 Ripien: in sequentibus; & omnia tardè sunt
 decantanda.*



P. Alberik Mazák
(1609-1661)

Cultus Harmonicus

Opus Maius (II)

Wien 1650, tisk Matthaeus Cosmerovius

Původní tisk uložen v Arcibiskupském archivu zámku Kroměříž
(CZ-KRa, dále D-W, PL-KJ (B)), RISM A/I M 1501

12 hlasových knih (C, T, A, B, ~~5V~~, 6V, 7V, 8V, 9V, 10V, 11V a Bc). Kniha 5V se nedochovala, v knize Cantus chybí list 83/84, v knize Bassus generalis chybí strany 99, 100, 101 a obsah, 11V chybí titul, B chybí poslední list obsahu; některé strany poškozené.

digitalizace: Ondřej Šmíd, 2010
www.ondrej.info

moderní edice i faksimile (k nekomerčnímu kopírování a studijním účelům) volně na internetu.

www.mazak.sdh.cz

Na znovu objevení Alberika Mazáka a přípravě edic se autorsky podíleli:

Ondřej Šmíd, Ivo Michl, Robert Hugo, Marc Niubo, Jiří Sehnal, Josef Šimandl, Jiří Kub a Martin Šmíd.

Edice vychází díky finanční podpoře Společnosti pro duchovní hudbu a díky laskavému souhlasu majitele starých tisků Arcibiskupství Olomouckého. Zvláštní poděkování Jitce Kocůrkové z Arcibiskupského archivu Kroměříž.